

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/13/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715202976
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6715202976.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, vo veci starostlivosti o maloleté deti M. C., nar. XX. XX. XXXX a N. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny V., deti rodičov - matky D. D. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. XXXX/X, XXX XX H., právne zastúpenej OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Advokátska kancelária so sídlom Dunajská 18, 811 08 Bratislava, IČO: 36 820 059 a otca M. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. XXX/XX, XXX XX I. O. - G., o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, na základe odvolania otca proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/90/2015-34 zo dňa 09. 04. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“) odvolaním napadnutým uznesením zo dňa 09. 04. 2015 nariadil predbežné opatrenie, ktorým rozhodol, že maloletý M. C., nar. XX. XX. XXXX a maloletá N. C., nar. XX. XX. XXXX (ďalej aj „maloleté deti“) budú dočasne navštevovať V. J. A. H., E. X, H. až do právoplatného skončenia správneho konania vo veci rozhodnutia o ďalšom plnení povinnej školskej dochádzky na danej základnej škole.

Okresný súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že matka maloletých detí (ďalej len „matka“) sa návrhom domáhala nariadenia predbežného opatrenia, pretože býva s maloletými deťmi u svojich rodičov v H.. Maloleté deti zapísala do E. a J. ročníka Základnej školy A. H. v H., E. X (ďalej aj „základná škola“). Riaditeľka základnej školy vydala v zmysle § 5 ods. 3 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších predpisov rozhodnutie o prijatí maloletých detí do základnej školy. Voči uvedenému rozhodnutiu riaditeľky základnej školy podal otec maloletých detí (ďalej len „otec“) odvolanie. Podľa jej názoru, jediným zámerom otca bolo škodiť jej a maloletým deťom, pretože svoje rodičovské práva otec zneužíva za účelom jej terorizovania vrátane marenia povinnej školskej dochádzky maloletých detí. Okresný úrad Banská Bystrica, školský odbor vydal rozhodnutie, ktorým rozhodnutie riaditeľky školy o zápise maloletých detí zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Poukázala na to, že pri zápise maloletých detí do základnej školy rozhodla v ich záujme, a to v mieste ich bydliska, ktoré je vzdialené od pôvodnej školy maloletých detí v I. O. o cca 200 km. Ďalej uviedla, že sa vedú konania na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 5P/27/2015 o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 12P/17/2013 o rozvod manželstva účastníkov.

Okresný súd z obsahu spisu mal osvedčené, že na základe rozhodnutí riaditeľky Základnej školy E. X, H. o prijatí oboch maloletých detí na primárne vzdelávanie v školskom roku 2014/2015 maloleté deti začali od 02. 09. 2014 navštevovať základnú školu, a to maloletý M. J. ročník a maloletá N. X. ročník. Uvedené rozhodnutia riaditeľky základnej školy boli na základe odvolania otca zrušené rozhodnutiami Okresného úradu Banská Bystrica, odbor školstva a veci boli vrátené na nové prejednanie a rozhodnutie. Pretože vo veci ďalšieho plnenia povinnej školskej dochádzky nebolo v správnom konaní doteraz opätovne rozhodnuté, okresný súd dospel k záveru, že je v záujme maloletých detí potrebné dočasne upraviť ich pomery maloletých detí, aby nedošlo k ohrozeniu plnenia ich povinnej školskej dochádzky, a

tým aj k ohrozeniu ich mravnej výchovy maloletých detí. Okresný prihladol na časovú a faktickú blízkosť danej základnej školy od súčasného bydliska maloletých detí, pretože sú maloleté deti prihlásené i v súčasnosti k trvalému pobytu v I. O. s tým, že základnú školu maloleté deti navštevujú od septembra 2014.

Proti uzneseniu okresného súdu podal otec v zákonnej lehote odvolanie. Uviedol, že predmetom konania nariadenie predbežného opatrenia nie je vec starostlivosti o maloleté deti. V uznesení okresný súd uviedol, že maloleté deti sú bytom u matky, čím sa legalizuje protiprávny stav, keďže bez jeho vedomia a súhlasu súdu de facto „uniesla“ z miesta ich trvalého pobytu v I. O., preto na vydanie predbežného opatrenia nie je miestne príslušný Okresný súd Zvolen. Podľa jeho názoru, maloleté deti navštevujú Základnú školu v H. od 02. 09. 2014 v rozpore so zákonom. Okresný súd bez akýchkoľvek písomných dôkazov „osvojil všetky vyjadrenia navrhovateľky“. Návrh neobsahuje odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletých detí v ich záujme a podľa jeho názoru, matka neosvedčila existenciu naliehavého právneho záujmu na vydanie predbežného opatrenia. Súd pri rozhodovaní vychádzal z návrhu matky a z pripojených listinných dôkazov a najmä z právne irelevantného stanoviska ministerstva školstva, pretože zo stanoviska ministerstva vyplýva, že jeho právny názor, vychádza z platnej právnej úpravy, avšak pre riešenie prípadného sporu o výkon rodičovských práv nevyvoláva právne záväzné účinky. Zároveň položil otázky, t. j. či úlohou súdu je legalizovať protiprávny stav, či dlhodobé bránenie v jeho styku s maloletými deťmi je nielen ohrozením ale dokonca porušovaním jeho práv a práv detí na vzájomný nerušený kontakt, skutočnosť, že maloleté deti nebývajú v mieste svojho trvalého pobytu a bez platného prijatia navštevujú v rozpore so zákonom Základnú školu v H., nie je porušovaním práv. Žiadal, aby odvolací súd návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej aj „O. s. p.“), vec prejednal v medziach daných odvolaním, v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 2 písm. a) O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil z nasledovných dôvodov:

Podľa ustanovenia § 74 ods. 1 O. s. p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. f) O. s. p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese. Zabezpečovacia funkcia predbežných opatrení sa prejavuje najmä ich schopnosťou zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní i nastať. Zákonným dôvodom pre vydanie predbežného opatrenia je vždy nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreba dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa. Súd pred nariadením predbežného opatrenia musí skúmať, či je osvedčená naliehavosť situácie a jej riešenia. Predbežné opatrenie z dôvodu potreby dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi nariaďuje súd aj vo veciach starostlivosti súdu o maloletých. Súd pri nariadení predbežného opatrenia sleduje predovšetkým záujem maloletého dieťaťa.

Preskúmaním spisu okresného súdu odvolací súd zistil, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti. Matka podala predmetný návrh na nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu potreby dočasnej úpravy pomerov maloletých detí, pretože sa rodičia nevedeli dohodnúť ohľadne podstatnej otázky súvisiacej s výkonom rodičovských práv a povinností, ktorá sa týka povinnej školskej dochádzky maloletých detí.

Z obsahu spisu vyplýva, že rozhodnutiami riaditeľa Základnej školy, J. XXX, I. O., č. XXX/XX a č. XXX/XX zo dňa 07. 11. 2014, maloletý M. C. a maloletá N. C. neboli prijaté do Základnej školy I. O. na základné vzdelanie, pretože maloleté deti od 01. 09. 2014 navštevujú Základnú školu v H.. (č.l. 15-16 spisu).

Rozhodnutiami Okresného úradu Banská Bystrica, odboru školstva, so sídlom P. L. J. X, Y. Y. zo dňa 23. 02. 2015 („ďalej len druhostupňový orgán“) č. OU-BB-A a č. OU-BB-A boli

Rozhodnutia riaditeľky Základnej školy A. H., E. X, H. (ako prvostupňového správneho orgánu) č. ZŠ-XXX/XX zo dňa 04. 07. 2014 a ZŠ-XXX/XX zo dňa 04. 07. 2014 (o prijatí maloletého M. C. od 01. 09. 2014 do J. ročníka a maloletej N. C. od 01. 09. 2014 do E. ročníka základnej školy) zrušené a veci vrátené prvostupňovému správne mu orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie s poukazom na to, že otec podal proti uvedeným rozhodnutia odvolanie (č.l. 4- 14 spisu). Z odôvodnenia rozhodnutí druhostupňového orgánu vyplýva, že pri doručovaní uvedených rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu bolo porušené ustanovenie § 24 ods. 1 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o správnom konaní“), pretože zákonným rodičom maloletých detí neboli rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu doručené do vlastných rúk Zároveň poukázal na ustanovenie § 35 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“).

Odvolací súd žiadnu z odvolacích námietok otca nepovažoval za opodstatnenú. Odvolací súd uvádza, že z ustanovenia § 19 ods. 1, 2, 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov vyplýva, že nikoho nemožno oslobodiť od plnenia povinnej školskej dochádzky. Povinná školská dochádzka je desaťročná a trvá najviac do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 16. rok veku, ak školský zákon neustanovuje inak. Povinná školská dochádzka začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť, ak školský zákon neustanovuje inak.

Povinná školská dochádzka vo veku maloletého M. a maloletej N. sa plní v základnej škole. Základná škola v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie. Základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie prostredníctvom vzdelávacích programov.

Jednou z povinností žiaka je pravidelne sa zúčastňovať na výchove a vzdelávaní a riadne sa vzdelávať.

Základnou povinnosťou zákonného zástupcu dieťaťa je povinnosť prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky a dbať o to, aby dieťa dochádzalo do školy pravidelne a včas, ak mu nezabezpečí inú formu vzdelávania školského zákona.

Odvolací súd konštatuje, že v danom prípade nariadené predbežné opatrenie na základe návrhu matky si plní svoju zabezpečovaciu funkciu, pretože svojou dočasnou a provizórnou úpravou zabraňuje nepriaznivým následkom pred začatím konania. Zákonným dôvodom pre nariadenie predbežného opatrenia bola potreba dočasnej úpravy pomerov maloletých detí, a to zabezpečenie základných zákonných povinností vyplývajúcich pre maloleté deti a ich rodičov, t.j. plnenie si povinnej školskej dochádzky maloletých detí s prihliadnutím na to, že maloleté deti neboli prijaté do základnej školy v mieste ich trvalého pobytu (v I. O.) a v záujme maloletých detí bolo plniť si povinnú školskú dochádzku v základnej škole, ktorá bola čo najbližšie k miestu, v ktorom sa maloleté deti v súčasnej dobe zdržiavajú. Z uvedených dôvodov bola osvedčená naliehavosť situácie a jej riešenia.

V súvislosti s odvolacími námietkami otca odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd správne v záhlaví uznesenia uviedol bydlisko maloletých detí, a to miesto, kde sa t. č. reálne zdržujú, t. j. u matky (H., U. XXXX/X), ktoré sa nachádza v obvode sídla Okresného súdu Zvolen. Z obsahu spisu nevyplýva, že by sa viedlo (resp. bolo právoplatne skončené) konanie ohľadne určenia iného bydliska maloletých detí. Preto Okresný súd Zvolen bol vecne a miestne príslušným na vydanie uznesenia o nariadení predbežného opatrenia.

Odvolací súd poukazuje na to, že súd je oprávnený rozhodnúť o nariadení predbežného opatrenia aj bez vylúčených účastníkov, bez nariadenia pojednávania a bez vyjadrenia ostatných účastníkov konania (§ 75 ods. 6, 8 O. s. p.), s tým, že prihliada na skutočnosti uvedené v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré svedčia opodstatnenosti a potrebe nariadenia predbežného opatrenia.

Odvolací súd zdôrazňuje, že nariadené predbežné opatrenie je krátkodobým provizóriom, ktoré sa týka starostlivosti súdu o maloleté deti, pretože sa rodičia maloletých detí nevedeli dohodnúť ani na dočasnej úprave o podstatnej veci súvisiacej s výkonom povinností maloletých detí a ich rodičovských povinností,

ktoré ukladá školský zákon, a to v záujme maloletých detí zabezpečiť pravidelne sa zúčastňovať na výchove a vzdelávaní, riadne sa vzdelávať, teda plniť si povinnú školskú dochádzku.

Na základe vyššie uvedených skutočností, prihliadajúc na záujem maloletých detí, odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa ustanovenia § 219 ods.1, 2 O. s. p. potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.